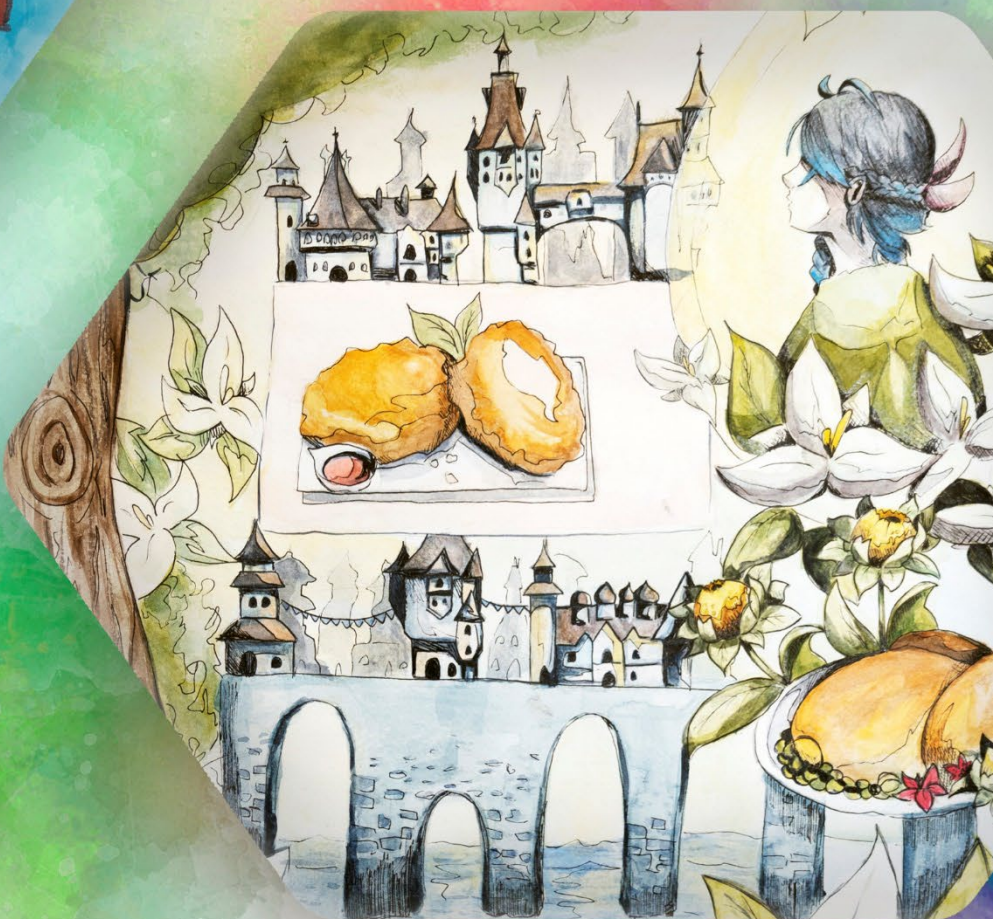

PIRKAN OPISTON LASTEN JA NUORTEN KUVATAIDEKOULU

PILKKU

OPETUSSUUNNITELMA
TAITEEN PERUSOPETUKSEN
KUVATAITEEN LAAJA OPPIMÄÄRÄ

PIRKAN
OPISTO

TAITEEN PERUSOPETUS PIRKAN OPISTOSSA.....	3
Toiminta-ajatus.....	3
Arvot.....	3
Oppimiskäsitys.....	3
KUVATAIDEKOULU PILKKU.....	4
Toimintakulttuuri.....	4
Oppimisympäristö.....	7
Työtavat.....	9
Opettajan rooli opetuksessa.....	10
KUVATAITEEN POLKU.....	12
Varhaisiän kuvataidekasvatus.....	12
Lasten ja nuorten kuvataiteen perusopetus.....	14
Aikuisten kuvataiteen perusopetus.....	15
Vapaa sivistystyö.....	16
Elinikäinen ja jatkuva oppiminen.....	17
OPETUKSEN YLEISET TAVOITTEET - KÄSIKIRJAT.....	18
Käsikirja oppilaalle.....	19
Käsikirja vanhemmalle.....	20
Käsikirja opettajalle.....	21
OPETUKSEN LAAJUUS JA RAKENNE.....	22
Perusopinnot, 7–15 v.....	23
Kuvataiteen perusteet, 7–10 v.....	25
Kuvataiteen jatko-opinnot, 10–12 v.....	26
Työpajaopinnot, 12–15 v.....	27
Syventävät opinnot, 15–20 v (-23).....	30
Ateljee-työpaja.....	31
Lopputyö.....	33
Taiteen tuntemus, tähtikurssit ja itsenäinen työskentely.....	34
OPPIMISEN ARVIOINTI.....	35
OSAAMISEN TUNNUSTAMINEN JA OPINTOJEN HYVÄKSILUKEMINEN.....	38
OPPIMÄÄRÄN YKSILÖLLISTÄMINEN.....	39
OPPILAAXI OTTAMISEN PERIAATTEET.....	39
YHTEISTYÖ.....	40
TOIMINNAN JATKUVA KEHITTÄMINEN.....	41

Laadittu Opetushallituksen päättämien taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman perusteiden 2017 mukaan (OPH Määräykset ja ohjeet 2017:12a).
Hyväksytty Pirkan opiston jaostossa 25.4.2024.

TAITEEN PERUSOPETUS PIRKAN OPISTOSSA

Toiminta-ajatus

Taiteen perusopetus on ensisijaisesti lapsille ja nuorille tarkoitettua tavoitteellista ja tasolta toiselle etenevää eri taiteenalojen opetusta. Sen tehtävänä on tarjota oppilaille mahdollisuuksia opiskella taidetta pitkäjänteisesti, päämäärätietoisesti ja omien kiinnostuksen kohteiden suuntaisesti. Opetuksella edistetään taidesuhteen kehittymistä ja elinikäistä taiteen harrastamista. Opetus kehittää taiteenalalle ominaista osaamista ja antaa valmiuksia hakeutua asianomaisen taiteenalan ammatilliseen ja korkea-asteen koulutukseen. Taiteen perusopetuksen tehtävänä on rakentaa kestävää tulevaisuutta taiteen keinoin. Opetus perustuu moniarvoiselle ja uudistuvalla kulttuuriperinnölle. Taiteenalan opetuksessa vahvistetaan oppilaan omaehtoisen ilmaisun, tulkinnan ja arvottamisen taitoja. Opinnot tukevat oppilaiden luovan ajattelun ja osallisuuden kehittymistä. Taiteen perusopetus vahvistaa oppilaiden identiteettien rakentumista ja kulttuurisen lukutaidon kehittymistä. Taiteen perusopetus luo edellytyksiä taiteen ja taidekasvatuksen kehittämiseksi Suomessa. Taiteen perusopetuksen tehtävää toteutetaan yhteistyössä muiden taidekasvatusta antavien oppilaitosten ja tahojen kanssa paikallisesti, valtakunnallisesti ja kansainvälisesti.

Arvot

Taiteen perusopetus rakentuu ihmisoikeuksien, tasa-arvon, yhdenvertaisuuden ja kulttuurien moninaisuuden kunnioitukselle. Ihminen rakentaa elämänsä toimimalla vuorovaikutuksessa muiden ihmisten ja ympäristönsä kanssa. Taiteen perusopetus perustuu käsitykseen jokaisen ihmisen ainutlaatuisuudesta ja arvokkuudesta yksilönä ja yhteisöjen jäsenenä. Opetuksessa edistetään sukupuolten tasa-arvoa ja kunnioitetaan sukupuolen moninaisuutta. Opetus tukee ihmisenä kasvamista ajattelun taitoja ja luovuutta kehittämällä. Opetuksen lähtökohtana ovat kullekin taiteenalalle ominaiset tiedon tuottamisen ja esittämisen tavat. Taiteeseen sisältyvät esteettisyyden, eettisyyden ja ekologisuuden kysymykset ohjaavat pohtimaan ja arvioimaan, mikä elämässä on merkityksellistä ja arvokasta. Taiteen perusopetuksessa luodaan pohjaa sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestäväälle tulevaisuudelle.

Oppimiskäsitys

Taiteen perusopetuksessa oppilas on aktiivinen toimija. Hän oppii asettamaan tavoitteita ja toimimaan tavoitteiden suuntaisesti sekä itsenäisesti että yhdessä muiden kanssa. Myönteiset tunnekokemukset, oppimisen ilo ja uutta luova toiminta edistävät oppimista ja innostavat kehittämään omaa osaamista. Kokemukset ja vuorovaikutus ympäristön kanssa samoin kuin eri aistien käyttö ja kehollisuus ovat oppimisen kannalta olennaisia. Taiteen perusopetuksessa oppiminen on yksilöllistä ja yhteisöllistä tietojen ja taitojen rakentamista,

joka vahvistaa oppilaan kulttuurista osallisuutta ja edistää hänen hyvinvointiaan. Oppiminen on kaikilla taiteenaloilla kokonaisvaltainen ja vuorovaikutteinen prosessi, joka kehittää oppilaan tietoja ja taitoja monipuolisesti. Se on erottamaton osa yksilön ihmisenä kasvua ja yhteisön hyvän elämän rakentamista. Oppilaita ohjataan ymmärtämään kokemuksiaan, tiedostamaan omat tapansa oppia ja käyttämään tätä tietoa oman oppimisensa kehittämiseen. Harjoittelu ja harjoittelemaan oppiminen ovat merkityksellisiä taitojen kehittymisen kannalta. Oppimisprosessin aikana saatava rohkaiseva ja kannustava ohjaus ja palaute vahvistavat oppilaan luottamusta omiin mahdollisuuksiinsa. Monipuolisen, myönteisen ja realistisen palautteen antaminen ja saaminen ovat keskeinen osa oppimista edistävää vuorovaikutusta.

KUVATAIDEKOULU PILKKU

Toimintakulttuuri

Pirkan opisto muodostui neljän kunnan yhteiseksi opistoksi vuonna 2013, kun Nokian työväenopisto ja Lempäälän, Vesilahden ja Pirkkalan opistot

yhdistyivät Pirkan opistoksi.

Pirkan opisto on vahvasti eteenpäin katsova, kestävästä toimintaperiaatteista huolehtiva ja ajassa kiinni oleva oppilaitos. Moneen suuntaan versova yhteistyö ja kumppanuus on kaiken toiminnan kulmakivi.

Saavutettavuus ja matalan kynnyksen toiminta on sydäntämme lähellä. Viisi taiteen perusopetusta antavaa taidekoulua (kuvataidekoulu, mediataidekoulu, tanssikoulu, teatterikoulu ja musiikkiopisto) takaavat sen, että laadukas lasten ja nuorten taide- ja kulttuurikasvatus toimii kattavasti jokaisessa jäsenkunnassa, Nokialla, Pirkkalassa, Lempäälässä ja Vesilahdessa.

Vuonna 2018 kuvataiteessa siirryttiin yleisestä oppimäärästä laajaan oppimäärään. Tämä tarkoitti sitä, että opetuksen tuntimääriä lisättiin. Tällä hetkellä kuvataidekoulussa opiskelee noin 350 nuorta. Pirkan opiston lasten ja nuorten kuvataidekoulu järjestää opetusta sekä opiston jäsenkuntien että ulkokuntien lapsille ja nuorille. Kuvataideopetus on lainsäädännön mukaista kuvataiteen laajan oppimäärän perusopetusta.

Kuvataiteen perusopetus on tavoitteellista, tasolta toiselle etenevää opetusta, joka tarjoaa mahdollisuuden kuvataiteen alan pitkäjänteiseen, päämäärätietoiseen ja monipuoliseen opiskeluun sekä taiteesta nauttimiseen.

Opetuksessa huomioidaan taiteen merkitys niin yksilön, yhteisön kuin yhteiskunnankin kannalta. Kehittämisen kohteina ovat oppilaan oma ilmaisu, kriittinen, luova ja analyyttinen ajattelu sekä tulkinnan ja arvottamisen taidot. Opetus tukee henkilökohtaisen taidesuhteen, sosiaalisten taitojen, osallisuuden kokemuksen ja kulttuurisen lukutaidon kehittymistä ja vahvistaa oppilaan identiteetin rakentumista sekä kasvua ihmisenä.

Oppimisen iloa ja opiskelumotivaatiota vaalitaan huomioimalla oppilaiden yksilölliset vahvuudet, potentiaalit ja kiinnostuksen kohteet. Opintojen edetessä oppilaita ohjataan ja rohkaistaan yhä oma-aloitteisempaan toimintaan: asettamaan omia tavoitteita, suunnittelemaan opintojaan ja kantamaan vastuuta omasta oppimisestaan. Kuvataiteeseen perehdytään monikerroksisesti sekä ajankohtaisena ilmiönä että historiallisessa ja yhteiskunnallisessa kontekstissa. Opinnoissa kehittyvä tutkiva ja havainnoiva monilukutaito tukee kriittistä ja analyyttistä ajattelua.

Pyrimme rakentamaan yhteyksiä taiteiden välille. Tavoitteena on, että oppilaat voivat kuvataiteen ymmärtämisellään ja tuntemuksellaan rakentaa kestävää tulevaisuutta taiteen keinoin.

Opetus antaa valmiuksia kuvataiteen alan ammatillisiin ja korkea-asteen opintoihin sekä luo pohjan elinikäiselle taiteen harrastamiselle ja siitä nauttimiselle.

Kestävä kehitys

Pirkan opisto on sitoutunut kestäväen tulevaisuuden rakentamiseen ja on saanut kestäväen kehityksen sertifikaatit vuosina 2017 ja 2019. Se tarkoittaa, että Pirkan opisto on sitoutunut ympäristötietoiseen toimintakulttuuriin hankinnoissaan, materiaalivalinnoissaan ja kierrätyksessä. Pirkan opistolle myönnettiin myös koko oppilaitoksen toiminnan kattava kestäväen kehityksen oppilaitoksen sertifikaatti vuosille 2022–2025.

Kestävän kehityksen ekologiset, sosiaaliset, kulttuuriset ja taloudelliset ulottuvuudet näkyvät Pirkan opiston toimintakulttuurissa, opetuksen sisällöissä ja menetelmissä siten, että opisto toimii ympäristövastuullisesti noudattamalla lakeja ja määräyksiä, pyrkimällä toiminnan kasvaessakin vähentämään jätteen syntymistä, kierrättämään ja lajittelemaan, sekä tekemään hankintoja harkiten. Jäsenkuntien asukkaille tarjotaan helposti saavutettavia lähiharrastuksia. Osana opetustarjontaa ohjataan opiskelijoita kestäviin ja vastuullisiin valintoihin, ympäristöstä huolehtimiseen sekä luonnon monimuotoisuuden vaalimiseen.

Pirkan opisto pyrkii edistämään **työntekijöiden ja opiskelijoiden hyvinvointia**. Tätä toteutetaan muun muassa opettajille suunnattujen yhteisten seminaarien avulla. Työhyvinvoinnin kehittäminen on yksi opiston strategisista painopisteistä. Opistolla tehdään jatkuvasti töitä sen eteen, että opisto on jokaiselle terveellinen, turvallinen ja saavutettava työ-, opiskelu- tai harrastamispaikka. Kuvataiteen opettajien hyvinvoinnin edistämiseksi järjestämme mahdollisuuksien mukaan keväisin retken johonkin taidekohteeseen ja opettajakokouksien yhteyteen pyrimme liittämään taidetuokio, jossa tutustumme johonkin tekniikkaan tai materiaaliin.

Opiston tärkeä tehtävä sosiaalisen kestävän kehityksen saralla on tuottaa yhteisöllisyyden ja osallisuuden kokemuksia ja pitää ovet avoimina kaikille! Kurssitarjonnan tärkeä tehtävä on vahvistaa hyvinvointia mielekkään toiminnan opiskelun ja yhteisöllisen tekemisen kautta.

Pirkan opisto vaalii myös **kulttuurista kestävyttä**. Opistossa on halua vaalia omaa ja paikallista kulttuuriperintöä, mutta pysyä samalla avoimena ja oppimishaluisena muita kulttuureja ja kulttuurien muuttumista kohtaan. Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus ovat toiminnan keskeinen arvopohja. Opisto tarjoaa elämyksiä, jotka eivät synny ostamisesta ja omistamisesta vaan yhdessä luomisesta, kokemisesta ja oppimisesta.

Taloudellinen kestävä kehitys tarkoittaa sitä, että opisto pitää yllä moninaista ja monipuolista opinto- ja harrastustarjontaa kaikenikäisille. Opisto tekee tiivistä yhteistyötä jäsenkuntien ja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa. Opisto jakaa yhteisiä tiloja muiden julkisen puolen toimijoiden kanssa, ja pyrkii näissä tilankäyttökumppanuuksissa kestäviin ja pitkäkestoisiin ratkaisuihin. Opintomaksut pidetään kohtuullisina ja erityisryhmille opintoja ja harrastuksia tarjotaan edullisemmin. Pirkan opisto ei tavoittele voittoa, mutta pitää huolta, että käyttää yhteisiä varoja ja kurssimaksutuottoja viisaasti, opiskelijoiden ja toimialueen hyväksi.

Pirkan opiston toiminnassa kestävän kehityksen periaatteet toteutuvat muun muassa seuraavasti: kurssitarjonnasta löytyy monikulttuurisuutta ja ekologista elämäntapaa edistäviä kurseja, kierrätysmateriaaleja käytetään erityisesti kuvataiteen opetuksessa ja käsityökurseilla.

Oppimisympäristö

Oppimisympäristö muodostuu fyysisestä, sosiaalisesta ja psyykkisestä ympäristöstä, opetussuunnitelmasta ja opetusmenetelmistä. Näkyvin osa oppimisympäristöä ovat ne tilat ja paikat, joissa opiskelu tapahtuu. Oppimisympäristöä ovat myös yhteisön arvot ja eettismoraaliset käsitykset. Opetuksessa noudatetaan eettistä ja tasa-arvoista kohtelua kaikkia oppilaita kohtaan. Opetuskielenä on pääsääntöisesti suomi.

Opetuspaikat ja -tilat

Pirkan opiston kuvataidekoulu Pilku toimii neljän eri kunnan ja kaupungin alueella, Nokiilla, Pirkkalassa, Lempäälässä ja Vesilahdessa, yhteensä kuudessa eri opetuspaikassa.

Opetuspaikkoja suunnitellessa pyrimme esteettömyyteen ja mahdollisimman helppoon saavutettavuuteen.

Pyrimme siihen, että opetustilat tukevat toiminnallisuutta, antavat rauhan työn tekemiseen ja kiireettömyyden tunteeseen sekä antavat mahdollisuuden pitkäjänteiseen työskentelyyn. On tärkeää, että tilat on suunniteltu sellaisiksi, että lapset ja nuoret pääset itse hakemaan tarvittavia materiaaleja ja huoltamaan itsenäisesti omia työvälineitään. Huolehdimme yhdessä siitä, että oppimisympäristöt ovat oppilaalle ja opettajalle siistejä ja turvallisia.

Kokoamme systemaattisesti ja päämäärätietoisesti opetuspaikkoihin taide- ja kirjakokoelmaa, ja muuta kuvastoa, jota voi käyttää asioiden, ilmiöiden ja taiteen tutkimiseen ja oppimiseen. Keräämme myös yhdessä kirjallista ja kuvallista aineistoa hyviksi kokemistamme opetustilanteista, -aiheista ja materiaaliyhdistelmistä.

Teosten esille laitto ja näyttelyt

Teosten esille laitto kuvataidekoulun tiloissa antaa arvon oppilaan tekemiselle ja luo viihtyvyyttä. Nähdessään erilaisia ja eri ikäisten oppilaiden teoksia, oppilaalle syntyy mielikuva siitä, mitä kaikkea kuvataidekoulussa voidaan tehdä. Tämä lisää kiinnostusta ja motivaatiota harrastusta kohtaan sekä lisää yhteisöllisyyttä ja ymmärrystä taiteen tekemisestä.

Toteutamme vuosittain kuvataidekoulun omia taidenäyttelyitä ja/tai tapahtumia eri kunnissa. Näyttelyt ja/tai tapahtumat voivat olla paikallisia, valtakunnallisia tai kansainvälisiä. Rohkaisemme oppilaita näkemään ja kokemaan taidetta monipuolisesti opiston ulkopuolella.

Yhteistyö eri oppijoiden kanssa

Pirkan opiston kuvataidekoululla oppilailla ja opettajilla on mahdollisuus tehdä yhteistyötä eri taiteenalojen välillä. Pirkan opiston eri taiteenalojen ja oppilaitoksen ulkopuolisten toimijoiden kanssa tehdyt projektit vahvistavat kokemusta kuvataiteen mahdollisuuksista yhteisöllisyyden luojana sekä yhteiskunnallisena ja sosiaalisena vaikuttajana.

Ympäröivät tilat

Kuvataidekoulun tiloina voi toimia myös ympäröivä luonto ja rakennettu ympäristö. Mahdollisuuksien mukaan muun muassa paikkakuntien kulttuurilaitokset, kulttuurikohteet, kauppakeskukset ja urheilukeskukset voivat toimia kokemuksellisina oppimisympäristöinä. Fyysisten ympäristöjen ulkopuolelta sosiaalinen media ja muut verkkoympäristöt, ovat osa oppimisympäristöä.

Kuvausluvut ja julkaisut

Pirkan opisto kysyy jokaiselta oppilaalta luvan käyttää opetustilanteista otettuja kuvia julkaisuissaan. Alaikäisten oppilaiden kohdalla, luvan antaa oppilaan huoltajilta. Pirkan opisto käyttää kuvia kotisivuillaan, erilaisissa tiedotteissaan ja sosiaalisen median foorumeilla kuten Facebookissa sekä Instagramissa. Teoskuvia ja tilannekuvia käytetään myös lukuvuosittaisiin opiston kurssiesitteisiin kuvituskuvina.

Tuoksuttomuus ja käytetyt materiaalit

Pirkan opisto pyrkii mahdollistamaan tuoksuttoman opiskeluympäristön. Suosittelemme hajusteiden kohtuukäyttöä tai välttämistä. Tarkistamme, että teoksiin käyttämämme materiaalit ovat turvallisia ja että käytämme materiaaleja oikein.

Työtavat

Opetuksessa käytetään monipuolisesti erilaisia oppimisympäristöjä, tekniikoita, materiaaleja ja lähestymistapoja. Erilaisten työtapojen tavoitteena on tarjota oppilaalle monipuolinen ja persoonallinen mahdollisuus ilmaista itseään. Työtavoissa otetaan huomioon myös oppilaiden omat kiinnostuksen kohteet, toiveet, tarpeet ja tavoitteet.

Kuvataidekoulussa ryhmäkoko on noin 7–12 oppilasta, joka mahdollistaa oppilaan yksilöllisen huomioimisen paremmin. Opettajan ja oppilaan välisen vuorovaikutuksen kautta oppilaat voivat saada välitöntä opastusta ja kannustusta omassa työskentelyssään.

Työtapoja voivat olla:

- Toiminnallinen ja tutkiva oppiminen
- Elämyksellinen ja kokemuksellinen oppiminen
- Pitkäjänteinen teemallinen oppiminen
- Yksilö-, pari- ja ryhmätyöskentely
- Improvisaation, leikin ja sattuman hyödyntäminen
- Liikkeen ja liikkumisen hyödyntäminen
- Taidekuvien ja taideteosten tarkastelu

Opettajan rooli opetuksessa

Kuvataidekoulun opetuksesta vastaavat Pirkan opiston apulaisrehtori, suunnittelijaopettaja, päätoiminen tuntiopettaja, vakinaiset opettajat ja tuntiopettajat, jotka kaikki ovat koulutukseltaan kuvataideopettajia ja/tai taiteilijoita.

Opetussisällöt ja -menetelmät

Kuvataiteen opetussisältöjen ja -menetelmien kehittäminen on opettajien työtä. Kuvataideopettajien työ on luonteeltaan tutkivaa, kuuntelevaa ja luovaa. Opettaja tulkitsee yhteistä opetussuunnitelmaa ja tekee vuosittaisen oman opetussuunnitelman opetusryhmilleen. Kuvataidekoulussa on vuosittain yhteinen teema, jonka mukaan inspiroidutaan ja suunnitellaan opintokokonaisuuksia. Kuukausittaiset opettajankokoukset ovat tärkeitä kohtaamisen ja jakamisen hetkiä, joissa yleisen informaation lisäksi käsitellään jokaisen opettajan esiin nostamia kysymyksiä ja tarpeita.

Yhteistyö suunnittelijaopettajan kanssa

Suunnittelijaopettaja vastaa kuvataidekoulun opetuksen suunnittelusta yleisesti ja toimii yhteistyössä päätoimisen tuntiopettajan, vakinaisten opettajien ja tuntiopettajien kanssa. He ovat yhdessä työryhmä, joka keskustelujen ja suunnittelujen avulla uudistaa opetusmenetelmiä ja opetussuunnitelmaa. Yhteistyössä oleellista on asiantuntijuuden ja osaamisen jakaminen, muun muassa opetustuntien sisällöt voivat syntyä ryhmätyön ja vuorovaikutuksen tuloksena. Opettajien työhön kuuluu erilaisten taideilmiöiden, yhteiskunnallisten ja ajankohtaisten asioiden seuraaminen sekä lasten ja nuorten kiinnostuksen kohteiden herkkä kuunteleminen.

Opettaja ja oppilas

Opettajan rooli on ohjata ja auttaa oppilasta kuvataiteen eri tekniikoihin tutustumisessa, inspiroida vaihtuvia aiheita käsiteltäessä ja olla mukana opitun soveltamisessa. Tässä kaikessa otetaan oppilaan ikä ja valmiudet huomioon. Opettamisen aikana syntyneet havainnot, kohtaamiset ja prosessit ovat yhtä tärkeitä kuin itse lopputulos, teos tai kuva. Joskus tekeminen voi jättää sieluun kauniin jäljen, joka saattaa tulla näkyville vasta vuosien jälkeen.

Yhdenvertaisuus ja osallisuus - Kuvataidekoulutuksen ja -kasvatuksen visio 2030

Pirkan opiston kuvataidekoulu haluaa olla koulu, jonka katse siintää lähelle ja kauas. Opisto haluaa rakentaa kuvataidekouluun, jonka visio ja tahtotila ovat tulevaisuudessa yhdessä muiden toimijoiden kanssa.

Kuvataidekoulutuksen ja -kasvatuksen visio 2030 on tahtotila, jonka ovat yhdessä rakentaneet kuvataidekasvattajat ja -opettajat, kouluttajat, kuvataiteilijat, tutkijat, opiskelijat sekä kuvataiteen ja kuvataidekasvatuksen aloilla toimivat järjestöt. Pirkan opisto sitoutuu toiminnassaan visiotyön arvopohjaan.

Visiotyön arvopohja tiivistetysti:

- Kuvataiteella ja kuvataidekasvatuksella on **itseisarvo**.
- Kuvataide ja kuvataidekasvatus kuuluvat jokaiselle **yhdenvertaisesti**.
- Kuvataiteella ja kuvataidekasvatuksella on yhteiskunnallista merkitystä
- Osallisuus ja osallistuminen korkealaatuiseen kuvataideopetukseen, -kasvatukseen ja kuvataiteen harrastamiseen elämänlaajuisesti on **perusoikeus**.
- Kuvataidekoulutuksen, -kasvatuksen ja -opetuksen tulee olla pedagogisesti korkealaatuista, uudistumiskykyistä, saavutettavuudeltaan vakaata.
- Kuvataideopetus ja -kasvatus luovat perustaa luovien alojen kestäväälle taloudelle sekä hyvinvoinnille ja demokraattiselle yhteiskunnalle.
- Kuvataide ja kuvataidekasvatus ovat lähtökohtaisesti osallistavia ja aktiivisessa muutoksen tilassa, eivätkä rajautuneita tiettyihin määritteisiin.
- Kuvataidekoulutus ja -kasvatus kannustavat oppijaa luovaan, tietoisien ja empaattisten ratkaisijien rooliin maailmassa, jonka osa hän on.

KUVATAITEEN POLKU

Pirkan opiston kuvataiteen polku alkaa varhaisiän taidekasvatuksesta, jatkuu kuvataiteen perusopetuksen aikana ja edeten siitä aikuisten kuvataiteen perusopetukseen ja vapaaseen sivistystyöhön asti.

Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kuvataidekasvatuksen aikana tavoitteena on antaa avaimia kulttuurisen yleissivistyksen

syntymiseen.

Perusopetuksen aikana tavoitteena on tukea kulttuuri-identiteetin muodostumista ja vahvistaa kulttuurien moninaisuuden ymmärtämistä.

Aikuisten taiteen perusopetus ja vapaa sivistystyö tarjoaa mahdollisuuksia jatkaa taiteeseen tutustumista monipuolisesti ja omia kiinnostuksen kohteita palvellen.

Pirkan opiston kuvataiteen polku antaa raameja koulun ja opiston väliselle yhteistyölle sekä tarjoaa kaikille tasa-arvoista ja laadukasta kulttuuri-, taide- ja kulttuuriperintökasvatusta.

Varhaisiän kuvataidekasvatus

Varhaisiän taidekasvatuksen piiriin kuuluvat 0–6-vuotiaat lapset. Lapset voivat olla kotihoidossa, päivähoidossa ja/tai esiopetuksen osallistuvia lapsia.

Keskeiset tavoitteet

Varhaisiän taidekasvatuksen tavoitteena on antaa lapselle elämyksiä ja kokemuksia. Tärkeää on ilo osallistumisesta ja tunne siitä, että pääsee kokeilemaan ja

huomaa osaavansa monia erilaisia asioita. Taidekasvatuksessa harjoitetaan myös hienomotorisia taitoja, joiden avulla muun muassa keskittymiskyky, kuunteleminen ja oman

vuoron odottamisen taidot harjaantuvat. Varhaisiän kuvataidekasvatuksessa tavoitteena on lapsen kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin tukeminen ja tasa-arvon edistäminen.

Varhaisiän taidekasvatus luo pohjaa myöhemmille opinnoille. Kurseilla edetään leikinomaisen ja kokeilevan ilmaisun kautta kohti tavoitteellisempaa opiskelua.

Varhaisiän taidekasvatuksessa edetään leikinomaisen ja kokeilevan ilmaisun kautta kohti tavoitteellisempaa opiskelua sekä luodaan samalla pohjaa myöhemmille opinnoille.

Työskentelymenetelmät

Kuvataiteen varhaisopetuksessa tutustutaan kaksi- ja kolmiulotteisiin tekniikoihin – kuten piirustukseen, maalaukseen ja muovailuun – ja opetellaan välinehuollon aakkoset.

Kuvataiteen tehtävät liittyvät lasten kokemusmaailmaan. Oppilaat harjoittelevat havainnointia sekä

kestävien arvojen mukaista tarkastelua tutustumalla visuaaliseen ympäristöönsä: luontoon, esineisiin, mediaan ja rakennettuun ympäristöön.

Kuvataiteen varhaiskasvatuksessa tarkastellaan myös lastenkulttuurin teoksia, lapsille tuttuja kuvia ja lasten omia teoksia. Lisäksi opetuksessa tutustutaan kuvataiteen teoksiin: esittävään ja ei-esittävään taiteeseen, menneisyyden teoksiin ja nykytaiteeseen. Opintoretket museoihin, näyttelyihin ja muihin kulttuurikohteisiin kuuluvat opetukseen.

Pirkan opisto järjestää kuvataiteisiin liittyvää toimintaa sekä yksittäisinä että pidempiaikaisina kursseina. Kurssit voivat olla suunnattu joko suoraan lapsille tai aikuinen ja lapsi -pareille. Tällaisia kursseja voivat olla muun muassa olla aikuinen ja lapsi kuvataide-, aikuinen ja lapsi keramiikkaa -kurssit.

Lasten ja nuorten kuvataiteen perusopetus

Kuvataiteen perusopetuksen piiriin kuuluu 7–20 (23) -vuotiaat lapset ja nuoret. Kuvataiteen perusopetusta tarjoavat niin julkiset kuin yksityisetkin taidekoulut kunnittain. Suomessa kuvataiteen perusopintoja opiskelee vuonna 2022 noin 128 000 oppilasta ja Pirkan opistossa noin 350 oppilasta.

Keskeiset tavoitteet

Kuvataiteen perusopetuksessa on keskeistä visuaalisen yleissivistyksen, ajattelunvalmiuksien, havaintokyvyn ja luovuuden vahvistaminen. Opiskelu luo edellytyksiä kuvataiteen jatko-opinnoille, elinikäiselle harrastamiselle ja visuaalisen kulttuurin kehittämiseksi.

Työskentelymenetelmät

Kuvataiteen taiteen perusopetuksen laaja oppimäärä tarjoaa mahdollisuuden perehtyä monipuolisesti kuvailmaisuun, nykytaiteeseen, median kuviin, muotoiluun, taidehistoriaan, luontoon ja rakennettuun ympäristöön. Opetus on luonteeltaan keskustelevaa, yksilöllisyyden huomioivaa ja vuorovaikutukseen perustuvaa. Työskentelyssä korostuu mielikuvituksen, intuition ja aistitiedon merkitys.

Aikuisten kuvataiteen perusopetus

Keskeiset tavoitteet

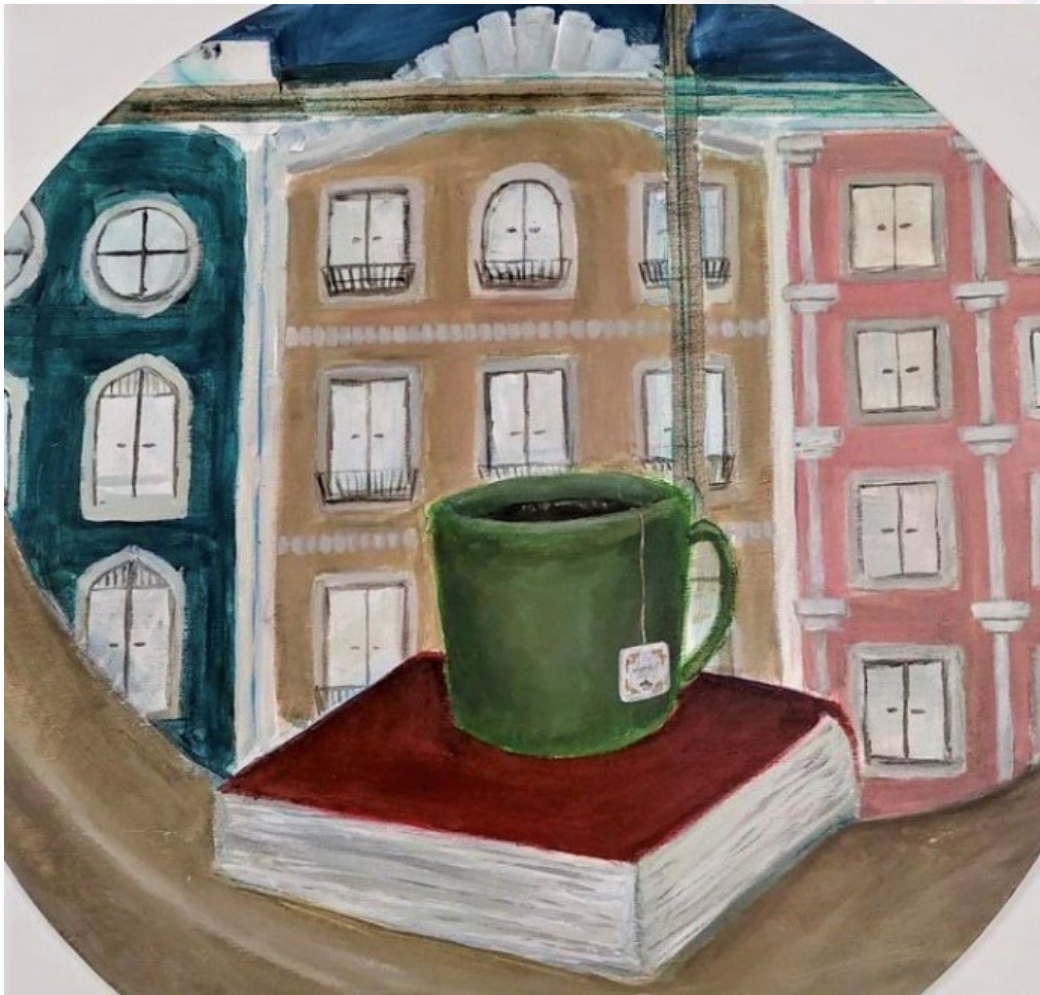
Opintojen tarkoituksena on syventää aikuisen opiskelijan henkilökohtaista suhdetta kuvataiteeseen sekä tukea hänen identiteettiään taiteentekijänä. Opetuksessa perehdytään monipuolisesti nykyaikaiselle taiteelle ominaisiin toimintatapoihin, ilmaisukeinoihin ja käsitteisiin sekä tunnustetaan itselle merkityksellisiä kuvataiteen ja muun visuaalisen kulttuurin ilmiöitä. Opinnot kehittävät käsitteellistämisen, sanallistamisen ja kriittisen ajattelun valmiuksia. Aikuisten opetuksessa huomioidaan opiskelija yksilöllinen osaamis- ja kokemuspohja sekä hänen oppimisensa tarpeet.

Työskentelymenetelmät

Opetuksessa hyödynnetään monipuolisesti erilaisia taiteellista ajattelua syventäviä työskentelytapoja kuten kuvien tulkintaa, yhteistyöprojekteja, luentoja, keskusteluja, näyttelykäyntejä sekä digitaalisten oppimisympäristöjen mahdollisuuksia. Opiskelijoita ohjataan pitkäjänteisten oppimistavoitteiden asettamiseen, elämänhistoriansa ja -kokemustensa tutkimiseen taiteellisen toiminnan lähtökohtana sekä oman kuvallisen ilmaisun kriittiseen reflektointiin.

Vapaa sivistystyö

Keskeiset tavoitteet

Vapaan sivistystyön kursseille voi osallistua vauvasta vaariin. Vapaan sivistystyön kurssitarjonnalla edistetään ihmisten monipuolista kehittymistä ja hyvinvointia, yhteiskunnan eheyttä, tasa-arvoa ja aktiivista kansalaisuutta.

Työskentelymenetelmät

Pirkan opiston vapaassa sivistystyössä on runsaasti taideaineisiin liittyviä kursseja muun muassa taideluentoja, kuvataidetta, kuvanveistoa, grafiikkaa, puupiirustusta, graffitimaalausta, ikonimaalausta, keramiikkaa ja taideleirejä.

Elinikäinen ja jatkuva oppiminen

Keskeiset tavoitteet

Elinikäisellä ja jatkuvalla oppimisella tarkoitetaan koko elämän aikaista ja eri elämänalueille ulottuvaa ja jatkuvaa oppimista.

Oppiminen on elinikäinen prosessi, jota tapahtuu monella eri alueella joko tietoisesti tai tiedostamatta. Oppiminen ei ole pelkästään tiedon, taitojen, kykyjen ja valmiuksien lisääntymistä, vaan ajattelun jatkuvaa muuttumista ja kehittymistä.

Suomalainen yhteiskunta on entistä moninaisempi ja yhteiskunnan muutoksen nopeus kasvaa koko ajan. Elinikäinen oppiminen on tärkeää, sillä yhteiskunta muuttuu ja kehittyy nopeaa vauhtia. Olemme siirtyneet maailmaan, jossa osaamista on kehitettävä jatkuvasti. Elinikäisellä oppimisella on suora yhteys työssä jaksamiseen. Sosiaalisen yhdenvertaisuuden kannalta jatkuvan oppimisen edistäminen on merkittävää. Jatkuvan oppimisen palveluilla ja osaamisen kehittämisellä voidaan vaikuttaa esimerkiksi maahanmuuttajien integraatioon ja väestön ikääntymisestä johtuviin työn tuottavuuden haasteisiin.

Elinikäisen oppimisen avulla kehitetään sekä Suomen kilpailukykyä että ihmisten hyvinvointia. Toisin sanoen jatkuva oppiminen tuottaa niin yksilöllistä kuin yhteiskunnallistakin hyötyä.

Pirkan opisto tarjoaa monenlaisia kursseja, jotka soveltuvat eri ikävaiheissa oleville ihmisille. Kursseja pyritään järjestämään kohdennetusti erilaiset tarpeet huomioiden. Tämä mahdollistaa omien mielenkiintojen ja tarpeiden mukaisen opiskelun vuodesta toiseen. Opiskelu tarjoaa virikkeitä, tietojen ja taitojen kasvamista sekä ylläpitoa ja sosiaalisia tilanteita.

OPETUKSEN YLEISET TAVOITTEET - KÄSIKIRJAT

Pirkan opisto antaa kuvataiteen perusopetuksen laajan oppimäärän mukaista opetusta. Pirkan opiston kuvataidekoulu Pilkku tarjoaa oppilaspaikan noin 350 nokialaiselle, pirkkalalaiselle, vesilahtelaiselle, lempääläläiselle ja ulkopaikkakuntalaiselle 7–20 (-23) -vuotiaalle lapselle ja nuorelle.

Kuvataidekoulu lisää ja monipuolistaa kuvataiteiden harrastusta Pirkanmaalla, tukee koulujen taidekasvatusta, antaa pohjakoulutusta visuaalisille aloille hakeutuville nuorille ja antaa avaimia taiteesta nauttimiselle läpi elämän.

Kuvataideopetuksen tehtävänä on tukea oppilaan kasvua, itsetuntemusta, identiteetin rakentumista ja kulttuuriin liittyvää osaamista kuvataiteen keinoin.

Jokaisessa opetustilanteessa on monta erilaista tasoa ja näkökulmaa. Oleellista on eri käsitteiden, ilmiöiden ja tekijöiden suhteen tutkiminen.

Samantyyppisiä sisältöalueita ja tekniikoita tarkastellaan useissa opintokokonaisuuksissa vuosien varrella. Toistumisen ansiosta oppilaan tieto ja osaaminen syvenee vuosi vuodelta.

Kestävä kehitys ja sen useat ilmenemismuodot sisältyvät opintokokonaisuuksiin. Näin lapset ja nuoret saavat tukea vastuullisiksi kansalaisiksi kasvamisessa.

Kuvataiteen opinnot kehittävät visuaalisen havainnoinnin, ajattelun, ilmaisun, taidon, tulkinnan ja arvottamisen taitoja sekä luovat edellytyksiä uuden oppimiselle.

Oppilaiden kokemusmaailmaan kiinnittyvällä lähestymistavalla luodaan perustaa oivalluksia herättävälle oppimiselle ja tekemisen ilolle. Oppilasta kannustetaan nauttimaan kuvataiteesta sekä arvostamaan omaa ja muiden taiteellista työtä. Opintojen edetessä oppilas harjaantuu ja oppii tulkitsemaan, arvioimaan ja arvottamaan kuvallisia ilmiöitä eri näkökulmista. Opettaja pyrkii järjestämään oppimistilanteet siten, että oppilaan vahvuudet, potentiaali ja kiinnostuksen kohteet tulee huomioiduksi. Tavoitteena ja tarkoituksena on vahvistaa oppilaan omaa opiskelumotivaatiota ja identiteettiä.

Kuvataiteen opetuksen lähtökohtana on kokeilemisen ja oppimisen ilo. Opetuksessa valitaan työtapoja, jotka kannustavat vuorovaikutukseen, yhdessä tekemiseen, toisilta oppimiseen ja

oman oppimisen tarkasteluun. Oppilasta kannustetaan kohti aktiivista roolia. Opetuksessa käytetään monipuolisesti erilaisia oppimisympäristöjä, teknologioita ja mediavälineitä. Tavoitteena on, että valitut työtavat ja oppimisympäristöt tukevat tutkivaa asennetta uuden oppimisessa ja pohtivan ajattelun kehittymisessä. Työtavoilla mahdollistetaan monipuolinen materiaalien, tekniikoiden ja ilmaisukeinojen käyttö sekä pitkäjänteinen harjoittelu ja taitojen syventäminen. Oppilaita kannustetaan kokeilemiseen ja sattuman hyödyntämiseen. Opinnot antavat valmiuksia kuvataiteen elinikäiselle harrastamiselle sekä opintojen jatkamiselle muissa koulutusmuodoissa.

Käsikirja oppilaalle

Kuvataidekoulussa avoin mieli ja oma kiinnostus kuvataidetta kohtaan riittää pitkälle. Taidot karttuvat matkan varrella, joten mitään ei tarvitse osata etukäteen. Opettajat tutustuttavat ja opastavat jokaiseen tehtävään, materiaaleihin sekä tekniikoihin. Houkuttelemme ja rohkaisemme kokeiluun aiheiden ja materiaalien suhteen.

Tunneilla työskennellään yksin, mutta myös pari- ja ryhmätöitä saatetaan tehdä. Opettajat suunnittelevat tehtävät siten, että ne ovat jokaiselle ikäluokalle sopivia ja kiinnostavia. Tehtävien ja tekniikoiden vaikeustaso määrittyy jokaisen oppilaan ja ryhmän mukaisesti.

Tunneille kannattaa pukeutua vaatteisiin, jotka saavat likaantua. Vaatteet eivät saa olla tekemisen ja kokeilemisen esteenä. Tunneilla kannattaa välttää korujen käyttöä, koska ne saattavat olla tekemisen tiellä, samoin pitkätkä hiukset kannattaa sitoa kiinni.

Oppitunnit kestävät 7–10-vuotiailla 1h 30 min ja 10–20-vuotiailla 2h 15 min.

Teemme vuosittain mahdollisuuksien mukaan näyttelyitä ja vierailuja eri kohteisiin.

Tunneilla ei pidetä erikseen välituntia, mutta pieniä omia taukoja voi pitää kesken työskentelyn. Oppilas voi ottaa tunneille myös pienet eväät mukaan ja nauttia ne sovitussa kohdassa.

Oppimistilanteet ja oppimisinto voi vaihdella kovasti. Minkälainen oppija sinä olet missäkin vaiheessa, tunnistatko itsesi kuvista?

Käsikirja vanhemmalle

Toivomme huoltajien seuraavan lastensa taitojen ja osaamisen kehittymistä sekä kehuvan ja kannustavan heitä. Huoltajien tuki ja kiinnostus ovat tärkeitä harrastuksessa. Maailman paras tuki tulee kotoa. On mahtavaa nähdä onnistumiset ja innostumiset, mitä taiteen tekeminen tuottaa. Tukea tarvitaan silloinkin, kun tekeminen saattaa tuottaa haasteita ja motivaatio harrastamiseen saattaa lopahtaa. Kuuntelemalla ja kannustamalla lasta sekä nuorta, päästään haasteista eteenpäin.

Toivomme avointa yhteistyötä huoltajien kanssa. Voitte olla yhteydessä suoraan opettajiin lapsinne ja opetukseen liittyvissä asioissa, silloin osaamme vastata juuri teitä askarruttaviin kysymyksiin.

Huoltajat ovat aina myös tervetulleita seuraamaan opetusta. Toivottavaa on, että tästä ilmoitetaan etukäteen opettajalle.

Vakuutus

Pirkan opiston oppilaat on vakuutettu IF-vakuutusyhtiössä tapaturmien varalta.

Erityistä tukea tarvitsevat oppilaat

Kodin ja kuvataidekoulun välinen yhteistyö on tärkeää lapsen hyvinvoinnin kannalta. On hyvä kertoa omalle opettajalle ja/tai suunnittelijaopettajalle, jos lapsella on jokin sellainen diagnoosi, allergia tai jokin erityisyys, joka tulisi ottaa huomioon opetuksessa tai sitä suunniteltaessa.

Pirkan opisto etsii myös aktiivisesti tapoja, miten erityistä tukea tarvitsevat oppilaat voisivat osallistua yhä helpommin opetukseen. Tällaisia tukitoimia ovat muun muassa mahdolliset tukihenkilöt, jotka tulevat oppilaan mukana harrastukseen, lyhyemmät opetuskerrat ja erilaiset lyhytkurssit.

Käsikirja opettajalle

Opettajan työ on luonteeltaan luovaa, kuuntelevaa ja eläytyvää. Lukuvuoden aikana opettaja suunnittelee oman ryhmän opetusta opetussuunnitelman asettamien tavoitteiden pohjalta.

Opetussisältöjen ja -menetelmien kehittäminen on opettajan työtä. Yhteinen opetussuunnitelma ohjaa ja tarjoaa tukea opetustyöhön. Se rohkaisee opettajien väliseen yhteistyöhön kokeilemaan uutta.

Kuvataidekoulun tuntiopettajan oppaassa on lisätietoa ja apua opetussuunnitelman lukemiseen ja käyttämiseen. Tuntiopettajan oppaan löytää Pirkan opiston kotisivujen alalaidasta, tuntiopettajien sivuilta.

Omia muistiinpanoja:

- Mitä ajatuksia opetussuunnitelma herättää?
- Mitä ideoita opetussuunnitelma tarjoaa opetukseesi?
- Millä keinoilla voit oppilaiden kanssa saavuttaa oppimiselle asetettuja tavoitteita?
- Tulkitse itse opetussuunnitelmaa ja toteuta omannäköistäsi pedagogiikkaa.
- Kerro oppilaillesi aktiivisesti opintojen sisällöistä ja tavoitteista.
- Yhteistyö oppilaan kanssa onnistuu parhaiten yhteistyönä. Ota perhe ja opiston hallinto mukaan haastaviin tilanteisiin!

OPETUKSEN LAAJUUS JA RAKENNE

Hyvä oppiminen liikauttaa ja liikuttaa oppijassa aina jotain. Hyvässä oppimisessa saadaan aikaan oivalluksia ja rakennetaan uutta osaamista ja uudenlaisia toimintamalleja. Hyvä oppiminen jättää jälkiä oppijaansa ja nämä saattavat tulla esiin vuosienkin jälkeen.

Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän laskennallinen laajuus on 1300 tuntia, josta

perusopinnot 800 tuntia ja syventävät opinnot 500 tuntia. Tunnin kesto on 45 minuuttia. Osa oppimisesta tapahtuu varsinaisten oppituntien ulkopuolella itsenäisenä työskentelynä.

Opintojen laajuus on osoitettu Pirkan opistossa syksystä 2024 lähtien myös opintopistein, jolloin oppilaan 27 tunnin työpanos vastaa yhtä opintopistettä. Uudistuksen myötä saavutettu osaaminen voidaan tunnistaa ja tunnustaa aiempaa paremmin. Lisäksi oppilaalla on mahdollisuus seurata omia opintoja opetushallituksen ylläpitämässä Oma Opintopolku - palvelussa. Opintosuoritusten tallentaminen palveluun vahvistaa taiteen perusopetuksen asemaa suomalaisessa koulutusjärjestelmässä ja tuo opetuksessa saavutetut tiedot ja taidot näkyväksi muissa koulutusmuodoissa hankitun osaamisen rinnalla. Suoritusten siirto Oma Opintopolkuun on taiteen perusopetuksen järjestäjille vapaaehtoista ja edellyttää aina oppilaan tai alaikäisen oppilaan huoltajan antamaa suostumusta.

Perusopintojen perusteissa (7–10 v) oppitunteja viikossa on 2x45 ja perusteiden jälkeen 3x45 minuuttia viikossa. Opintovuosi sisältää syksyllä 16 ja keväällä 18 kokoontumiskertaa eli yhteensä 34 opintoviikkoa. Lukuvuoteen kuuluu syys- ja kevätlukukausi, jotka sisältävät peruskoulun aikataulun mukaisia lomia, kuten syysloman, joululoman ja talviloman.

Perusopinnot alkavat pääsääntöisesti sinä vuonna, kun oppilas täyttää 7 vuotta. Perusopinnot kestävät kahdeksan (8) vuotta sisältäen kolmen (3) vuoden kuvataiteen perusteet -kokonaisuuden, kaksi (2) vuotta jatkuvat kuvataiteen jatko-opinnot ja kolme (3) vuotta kestävät työpajaopinnot. Perusopintojen jälkeen oppilas siirtyy kolme (3) vuotta kestäviin kuvataiteen syventäviin opintoihin.

Opintojen loppuvaiheessa, Ateljee-työpajan aikana (syventävät opinnot) oppilas tekee lopputyön, jonka laajuus on 100 tuntia. Pirkan opisto on tehnyt lopputyöohjeet, jotka helpottavat työn aloittamista, suunnittelua ja toteuttamista

Perusopinnot, 7–15 v

Lukuvuoden pituus on yhteensä 34 opetuskertaa (16 syksyllä, 18 keväällä).

Perusopinnot		
Opintovuosi ja ikä	Opinto-kokonaisuudet	
1. vuosi (7–8 v)	Kuvataiteen perusteet 2x34=68 tuntia 2,5 opintopistettä	
2. vuosi (8–9 v)	Kuvataiteen perusteet 2x34=68 tuntia 2,5 opintopistettä	
3. vuosi (9–10 v)	Kuvataiteen perusteet 2x34=68 tuntia 2,5 opintopistettä	
4. vuosi (10–11 v)	Kuvataiteen jatko-opinnot 3x34= 96 tuntia 3,5 opintopistettä	Taiteen tuntemus, tähtikurssit ja itsenäinen työskentely 46 tuntia 1,7 opintopistettä
5. vuosi (11–12 v)	Kuvataiteen jatko-opinnot 3x34= 96 tuntia 3,5 opintopistettä	
6. vuosi (12–13 v)	Kuvataiteen työpajaopinnot 3x34=96 tuntia 3,6 opintopistettä	Taiteen tuntemus, tähtikurssit ja itsenäinen työskentely 70 tuntia 2,6 opintopistettä
7. vuosi (13–14 v)	Kuvataiteen työpajaopinnot 3x34=96 tuntia 3,6 opintopistettä	
8. vuosi (14–15 v)	Kuvataiteen työpajaopinnot 3x34=96 tuntia 3,6 opintopistettä	
Yhteensä	800 tuntia	
	29,6 opintopistettä	

Kuvataiteen perusopinnot jakautuvat neljään opintokokonaisuuteen:

- Kuvataiteen perusteet, 7–10 v, **204** tuntia (7,5 opintopistettä)
- Kuvataiteen jatko-opinnot, 10–12 v, **192** tuntia (7 opintopistettä)
- Työpajaopinnot, 12–15 v, **288** tuntia (10,8 opintopistettä), oppilas valitsee 1–3 työpajasta, työpajat voivat vaihdella vuosittain.
- Taiteen tuntemus, tähtikurssit ja itsenäinen työskentely kulkevat läpi kuvataiteen perusopintojen ajan, 7–15 v, **116** tuntia (4,3 opintopistettä)

Kuvataiteen perusopintojen keskeiset tavoitteet

Perusopintojen päämääränä on **kehittää** pitkäjänteisesti oppilaan ajattelua ja ilmaisua sekä tukea omakohtaisen taidesuhteen muotoutumista ja identiteetin rakentumista.

Perusopintojen aikana **opitaan** keskustelemaan, perustelemaan ja arvioimaan sekä omia että muiden kuvallisia ratkaisuja rakentavasti ja arvostavasti. Opinnoissa **tutkitaan** ihmisenä3olemista, luontoa, kulttuuria ja erilaisia ilmiöitä taiteen keinoin.

Tavoitteina ovat

Taidesuhteen syntyminen

- tuetaan kuvallisten ilmaisutaitojen kehittymistä
- kannustetaan tekemään omia ratkaisuja
- perehdytään itselle merkitykselliseen taiteeseen
- tutustutaan erilaisiin materiaaleihin, välineisiin, ilmaisun keinoihin ja taiteellisiin prosesseihin

Visuaalisen lukutaidon syntyminen ja kehittyminen ja laajeneminen

- innostetaan havainnoimaan visuaalista ympäristöä
- kannustetaan sanallistamaan, perustelemaan, kuuntelemaan ja arvostamaan toisten näkemyksiä

Osallisuuden tunteen ja vaikuttamisen mahdollisuuksien syntyminen

- kannustaa ottamaan omassa kuvailmaisussaan ja toiminnassaan huomioon esteettisiä, ekologisia ja eettisiä arvoja
- rohkaistaan toimimaan erilaisissa ryhmissä ja yhteisöissä
- tuetaan pohdiskeluvan ajattelun ja rakentavan kyseenalaistamisen taitoja

Luonto- ja ympäristösuhteen tuntemus ja arvostaminen

- vahvistetaan oman elinympäristön laaja-alaista tuntemusta ja arvostusta
- herätellään ymmärrystä oman toiminnan merkityksestä ympäristön tilaan
- lisätään paikallishistorian tuntemusta ja opitaan liittämään se laajempiin yhteyksiin
- opitaan tarkastelemaan kriittisesti ja analyttisesti menneen, nykyisen ja tulevaisuuden ilmiöitä ja niiden yhteyksiä

Kuvataiteen perusteet, 7–10 v

Pyrimme siihen, että kuvataiteen perusteet aloitetaan 7-vuoden iässä. Opintojen laajuus on 204 tuntia. Opetuskerta on 2x45 minuuttia ja kokoontumiskertoja on lukuvuonna 34, 16 syksyllä ja 18 keväällä. Perusteet suoritetaan yleensä kolmessa vuodessa.

Työskentelyn lähtökohdat

Opetuksen lähtökohdat ovat kuvallisen ilmaisun perusasioissa ja -menetelmissä (esim. väri, muoto, tila, tekstuuri, liike, rytmi, valo ja varjo). Keskeistä on muun muassa väri-ilmaisun perusteisiin tutustuminen, kaksi- ja kolmiulotteisuuden käsitteiden pohtiminen. Tutustumme myös taidehistoriaan ja estetiikan peruskäsitteisiin lapsen näkökulmasta.

Työskentelymenetelmät

Opetus on leikinomaista, oivaltavaa, kokeilevaa ja luovaa tekemistä, jossa pyritään tutustumaan monipuolisesti tekniikoihin ja ilmiöihin ilon kautta. Kuvataiteen perusteisiin voi liittyä itsenäistä työskentelyä tuntien ulkopuolella. Itsenäinen työskentely voi olla sellaista, että oppilas kertoo kotona tunneilla käsiteltyjä asioista, joka samalla valmistaa häntä seuraavaan tuntiin.

Merkittävää on erilaisten ympäristöjen havainnointi moniaistisesti ja kokonaisvaltaisesti. Tällä tarkoitetaan niin luonnon tilassa olevia kuin rakennettuja sekä esine- ja verkkoympäristöjä, joiden keskellä oppilas elää. Tällaisten erilaisten ympäristöjen avulla oppilas voi tehdä havaintoja ja luoda mielikuvia, joita hän työstään kaksi- tai kolmiulotteisiksi teoksiksi. Opintokokonaisuuden aikana harjoitellaan erilaisten materiaalien, välineiden ja työtapojen käyttöä ja välinehuollon perusteita sekä työskentelytaitoja, kuten pitkäjänteistä työskentelyä ja keskittymistä.

Keskeiset tavoitteet

- rakentaa pohjaa omalle kuvataiteelliselle ilmaisulle ja taidesuhteelle
- tutustua erilaisiin materiaaleihin, välineisiin, teknologioihin ja niiden ilmaisukeinoihin kuvataiteessa
- rakentaa visuaalista lukutaitoa tutkimalla visuaalista kieltä ja kuvallista kulttuuria tekemisen sekä oivallusten kautta
- tarjota mahdollisuuksia harjoitella osallistumista ja vaikuttamista tuomalla esiin omia ajatuksia ja tulkintoja kuvallisesti
- huomioida ekologisia arvoja ja näkökulmia kuvallisessa ilmaisussa sekä työskentelyssä
-

Kuvataiteen jatko-opinnot, 10–12 v

Työskentelyn lähtökohdat

Kuvataiteen jatko-opinnoissa kerrataan perusteiden aikana oppimia taitoja ja opitaan uutta. Harjoitellaan kuvan tekemistä ja kolmiulotteisten muotojen rakentamista tutustumalla rohkeasti erilaisiin materiaaleihin ja tekniikoihin sekä niiden ilmaisumahdollisuuksiin. Opiskelu on monipuolisesti eri tekniikoiden ja prosessimaisen työskentelyn harjoittelua.

Työskentelymenetelmät

Opintojen aikana tutustutaan taidehistoriaan ja taiteen eri aikakausiin. Monipuoliset tekniikat ja lähestymistavat kehittävät ongelmanratkaisutaitoja ja pitkäjänteisyyttä. Vuodesta toiseen edetessä työt monipuolistuvat ja tekniikat sekä työskentelytavat tulevat haastavimmiksi. Jatko-opintoihin liittyy itsenäistä työskentelyä.

Keskeiset tavoitteet

- syventää omaa taidesuhdetta
- perehtyä aiempaa perusteellisemmin materiaalien, tekniikoiden ja eri ilmaisukeinojen mahdollisuuksiin
- kehittää kykyä itsenäisiin ja omiin ratkaisuihin työskentelyssä sekä ilmaisussa
- tutustua muiden erilaisiin taideprosesseihin ja taiteiden välisiin työskentelytapoihin
- harjaannuttaa visuaalista lukutaitoa
- kannustaa sanallistamaan ja perustelemaan tulkintojaan sekä kuuntelemaan ja arvostamaan toisten näkemyksiä
- kehittää taiteentuntemusta historiasta nykypäivään
- kehittää kriittistä ajattelua ja rakentavan kyseenalaistamisen taitoja
- tukea mahdollisuuksia ajatuksien, tulkintojen ja kannanottojen esittämiseen
- kannustaa oppilasta ottamaan omassa kuvailmaisussaan ja toiminnassaan huomioon esteettisiä, ekologisia ja eettisiä arvoja
- vahvistaa kykyä poimia kuvataiteen ja muun visuaalisen kulttuurin välittämiä viestejä ja niissä ilmeneviä arvoja
- oppia tarkastelemaan taidetta kulttuurisesta, yhteiskunnallisesta ja tulevaisuuden näkökulmasta

Työpajaopinnot, 12–15 v

Työskentelymenetelmät

Oppilaan ilmaisukyky rikastuu ja monipuolistuu erilaisissa piirustuksen, maalauksen, grafiikan, digitaalisen taiteen ja kolmiulotteisen muotoilun työpajoissa.

Keskeiset tavoitteet

Opintojen aikana visuaalinen havainnointikyky, hahmottaminen, kuvataiteellinen ajattelu ja ilmaisu syvenee. Harjoittelemme ryhmissä töiden sanallistamista ja kuvista keskustelua. Lähestymme kuvataidetta henkilökohtaisten, yhteisöllisten ja kulttuuristen merkitysten antajana ja välittäjänä. Opinnot sisältävät sekä perinteisiä että nykyaikaisia tekniikoita. Opintojen tavoitteena on totuttaa oppilas asteittain pitkäjänteiseen ja itseohjautuvaan työskentelyyn sekä kehittää omaa visuaalista ilmaisua. Työpajaopintoihin liittyy itsenäistä työskentelyä.

Tavoitteena on

- syventää taidesuhdetta, taitoja ja tietoja sekä perehtyä aiempaa perusteellisemmin materiaalien ja tekniikoiden sekä eri ilmaisukeinojen mahdollisuuksiin työskentelyssä
- kehittää itsetuntemusta työskentelyn ja oman oppimisen reflektoinnin kautta
- kehittää kykyä itsenäiseen työskentelyyn ja oppia tekemään tietoisesti valintoja omassa ilmaisussa sekä perustelemaan niitä
- opetella arvioimaan omaa ja muiden työskentelyä sekä kannusta sanallistamaan ja perustelemaan tulkintoja sekä kuuntelemaan ja arvostamaan toisten näkemyksiä
- oppia tarkastelemaan taidetta kulttuurisesta yhteiskunnallisesta ja tulevaisuuden näkökulmasta
- vahvistaa osallisuuden ja vaikuttamisen taitoja
- tukea mahdollisuuksia ajatuksen, tulkintojen ja kannanottojen esittämiseen julkisessa ympäristössä
- kannustaa ottamaan huomioon omassa kuvailmaisussaan ja toiminnassaan esteettisiä, ekologisia ja eettisiä arvoja
- vahvistaa kykyä poimia kuvataiteen ja muun visuaalisen kulttuurin välittämiä viestejä ja niissä ilmeneviä arvoja
- kehittää visuaalista lukutaitoa
- tutustua taiteiden välisiin työskentelytapoihin

Työskentelyn lähtökohdat

Oppilas valitsee työpajaopintojen aikana yhden tai useamman työpajan omien mielenkiinnon kohteittensa mukaan. Työpajat voivat vaihdella vuosittain. Opintojen aikana hän syventää ja kehittää taiteellista ilmaisukykyään.

Työpajat

Työpajat voivat vaihdella riippuen vuosittaisesta kysynnästä ja mahdollisuuksista. Työpajavalinnat ilmoitetaan aina vuosittain. Työpajoja **voivat** olla muun muassa:

Piirustus-maalauksen grafiikka työpaja

Työpajassa keskitytään erilaisten kaksiulotteisten tekniikoiden opiskeluun. Erilaiset piirtimet lyijykynästä hiileen, puuväreistä kuivapastelleihin ja tusseihin tulevat tutuksi. Maalaamisessa tutkitaan muun muassa akvarellien, akryyliä ja öljymaalauksen mahdollisuuksia. Grafiikassa puolestaan tehdään erilaisia kohopaino- ja syväpainotekniikoita sekä monotypioita.

Laajan kuvataiteen työpaja

Laajan kuvataiteen työpajassa tehdään kaksiulotteisten teosten lisäksi myös kolmiulotteisia teoksia muun muassa rakennellen pienoismalleja erilaisista materiaaleista ja muovailen keramiikasta veistoksia, käyttö- ja koriste-esineitä.

Maalauksen työpaja

Työpajassa keskitytään erilaisiin maalaustekniikoihin ja materiaaleihin akvarelleista akryylimaalauksen ja öljymaalauksesta graffiteihin. Valmistetaan itse omia maalaus pohjia ja kokeillaan maalaamista erilaisille alustoille sekä taustoille. Maalataan niin pieneen kuin isoonkin kokoon.

Grafiikan työpaja

Keskitytään grafiikan erilaisiin menetelmiin kohopainotekniikoista syväpainotekniikoihin. Näitä ovat lino- ja puukaivertaminen, kartonkigrafiikka ja kuivaneulatekniikka. Lisäksi voidaan tehdä akvarelligrafiikkaa ja muita monotypiavedoksia monipuolisesti erilaisia laattoja käyttäen.

Kolmiulotteinen työpaja

3D-työpajassa keskitytään erilaisiin rakenteellisiin mahdollisuuksiin. Tutustutaan ja käytetään erilaisia rakennusmateriaaleja, kuten tikkuja, puunpaloja, kapalevyjä, pahveja ja papereita. Lisäksi kaikenlaiset muut materiaalit tulevat tutuksi kuten, kankaat, rautalanka, kanahäkkiverkko, paperimassa jne. Ideoiden johdattamina voimme käyttää yllättäviäkin materiaaleja. Myös erilaiset savesta ja kipsistä tehdyt veistokset ja esineet kuuluvat olennaisena osana tätä työpajaa.

Median työpaja

Mediassa oppilaat voivat työskennellä muun muassa valokuvauksen ja kuvanmuokkauksen parissa. Monenlaiset animaatiotavat ja erilaiset liikkuvan kuvan tehtävät tulevat tutuksi.

Syventävät opinnot, 15–20 v (-23)

Ateljee-työpajassa lukuvuoden pituus on yhteensä 34 opetuskertaa (16 syksyllä, 18 keväällä).

Syventävät opinnot			
Opintovuosi ja ikä	Opintokokonaisuudet		
9. vuosi (15-16v)	Ateljee-työpaja 3x34=102 tuntia 3,8 opintopistettä		Taiteen tuntemus, tähtikurssit ja itsenäinen työskentely 94 tuntia 3,4 opintopistettä
10. vuosi (16-17v)	Ateljee-työpaja 3x34=102 tuntia 3,8 opintopistettä	Lopputyö Ikävuodet 16–20 (-23) 100 tuntia 3,7 opintopistettä	
11. vuosi (17-18v)	Ateljee-työpaja 3x34=102 tuntia 3,8 opintopistettä		
Yhteensä	500 tuntia		
	18,5 opintopistettä		

Kuvataiteen syventävät opinnot jakautuvat kolmeen opintokokonaisuuteen:

- Ateljee-työpaja, 15–20 v (-23), 306 tuntia (11,4 opintopistettä)
- Lopputyö, kuuluu ja toteutetaan Ateljeeopintojen aikana, 100 tuntia (3,7 opintopistettä)
- Taiteentuntemus, tähtikurssit ja itsenäinen työskentely, jotka kulkevat läpi kuvataiteen syventävien opintojen ajan, 94 tuntia (3,4 opintopistettä)

Ateljee-työpaja

Työskentelyn lähtökohdat

Kuvataiteen syventävien opintojen tarkoituksena on oppilaan kuvataiteellisen ajattelun ja ilmaisun syventäminen opintoja laajentamalla tai niitä painottamalla hänen omien tavoitteittensa suuntaisesti ja valitsemiaan työpajoja käyttäen.

Työskentelymenetelmät

Ateljee-opinnoissa oppilas työskentelee yhä prosessimaisemmin, pitkäjänteisemmin ja itsenäisemmin kuin aikaisemmin. Oppilaan taidesuhde, ilmaisun taidot ja taidekäsitys kehittyvät oman tavoitteellisen kuvailmaisun ja oppilaalle merkityksellisen taiteen kautta. Identiteetti rakentuu ohjatusti kuvallisen työskentelyn, kuvien tulkinnan ja oppimisen reflektoinnin avulla. Oppilas rohkaistuu erilaisten materiaalien ja teknologioiden sekä taiteiden välisten menetelmien ja lähestymistapojen käyttämisessä ja vahvistaa luottamusta omaan näkemyksiinsä ja ratkaisuihinsa.

Keskeiset tavoitteet

Opetuksen tavoitteena on kannustaa oppilasta osallistumaan ja vaikuttamaan omaan elinympäristöönsä ja yhteiskuntaan. Syventävien opintojen opetuksessa jatketaan ihmisenä olemisen tutkimista, tarkastellaan luontoa eri näkökulmista ja syvennetään ymmärrystä kulttuurista taiteen keinoin. Kuvataidetta lähestytään erityisesti henkilökohtaisten, yhteisöllisten ja kulttuuristen merkitysten kantajana, välittäjänä ja purkajana.

Ateljee-opintojen keskeiset sisällöt

Kuvan kieli ja taiteen ilmaisukeinot

- tutkitaan kuvan kieltä ja merkitysten rakentumista
- harjoitellaan visuaalista havaitsemista, sanallistamista ja keskustelua
- kokeillaan erilaisia välineitä ja niiden ilmaisullisia mahdollisuuksia
- hyödynnetään digitaalisten ja muiden teknologioiden mahdollisuuksia

Omat kuvat

- tutkitaan oppilaiden havainnoista, kokemuksista, toimintatavoista ja elämänpiiristä sekä heille merkityksellisistä kulttuureista nousevia sisältöjä
- pohditaan oppilaiden omien kuvien henkilökohtaisia merkityksiä ja niiden suhdetta muuhun visuaaliseen kulttuuriin

Taiteen maailmat

- tutkitaan teoksia, jotka edustavat eri aikakausia, kulttuureita ja visuaalisen taiteen lajeja
- tutustutaan nykytaiteen toimintatapoihin, pohditaan taiteen kulttuurisidonnaisuutta sekä käsitellään taiteen historiallisia, sosiaalisia ja yhteiskunnallisia merkityksiä
- hyödynnetään mahdollisuuksia osallistua paikalliseen tai valtakunnalliseen taidetoimintaan
- tutustutaan taiteen instituutioihin, muihin kulttuurikohteisiin, ajankohtaisiin taiteen ilmiöihin ja visuaalisten alojen ammattilaisten työhön

Visuaalinen ympäristö

- tutkitaan erilaisia luonnonympäristöjä, rakennettuja ympäristöjä, esineympäristöjä ja mediaympäristöjä
- harjoitellaan visuaalisten ympäristöjen esteettistä, ekologista ja eettistä arvottamista
- käsitellään ympäristön merkitysten rakentumista

Tavoitteena on

- syventää visuaalista lukutaitoa havainnoiden ympäristöä sekä taiteiden ja tieteiden välisyyttä hyödyntäen
- syventää taitoa käyttää, lukea ja tulkita kuvan kieltä, kuvallisia muuttujia ja kuvallisen kerronnan keinoja
- pyrkiä pääsemään tavoitteellisesti kuvallisessa ilmaisussa, pitkäjänteisessä harjoittelussa ja taitojen syventämisessä oppilaan omiin tavoitteisiin
- rohkaista käyttämään erilaisia materiaaleja ja teknologioita sekä ymmärtämään taiteiden välisten menetelmien ja lähestymistapojen monimuotoisuutta
- rohkaista tuomaan esiin omia ajatuksia, tulkintoja ja kannanottoja
- harjaantua perustelemaan omia tulkintoja ja arvostuksia sekä suullisesti että kirjallisesti

- ohjata oppilasta tarkastelemaan osallisuutta
- oppia huomioimaan ja analysoimaan kuvataiteen sekä muun visuaalisen kulttuurin välittämiä viestejä ja niissä ilmeneviä arvoja
- pohtia esteettisten, ekologisten ja eettisten arvojen merkitystä omassa elinympäristössä, yhteiskunnassa ja globaalissa maailmassa
- vahvistaa kykyä toimia yhdessä erilaisissa ryhmissä, yhteisöissä ja ympäristöissä

Lopputyö

Työskentelyn lähtökohdat

Syventävien opintojen loppupuolella, Ateljee -työpajaopinnoissa, oppilas tekee itsenäisen lopputyön, jonka laajuus on 100 tuntia (100 h). Se muodostuu suunnittelusta, luonnostelusta, taiteellisesta työstä, työskentelyprosessin dokumentoinnista ja kirjallisesta osuudesta eli portfolioista, jossa oppilas esittelee valitsemansa aiheen ja avaa sen taustoja sekä teoriaa, perustelee teoksessa käyttämäänsä tekniikkaa sekä arvioi omaa työtään ja työskentelyään.

Työskentelymenetelmät

Lopputyö tehdään pääsääntöisesti yhden lukuvuoden aikana. Lopputyössä oppilas tuo esiin kuvataiteellista ajatteluaan, ilmaisuaan sekä hahmottaa niitä suhteessa kuvataiteen kenttään tai muuhun visuaaliseen kulttuuriin.

Keskeiset tavoitteet

Lopputyön tavoitteet ja sisällöt määritellään yhdessä oppilaan kanssa, jossa huomioidaan hänen kiinnostuksen kohteensa ja henkilökohtaiset tavoitteensa. Opettaja on oppilaan tukena koko työskentelyprosessin ajan. Pirkan opisto on laatinut erilliset Lopputyön ohjeet, jotka helpottavat työskentelyä.

Taiteen tuntemus, tähtikurssit ja itsenäinen työskentely

Opintokokonaisuus muodostuu taiteen tuntemuksesta, tähtikursseista ja itsenäisestä opiskelusta. Opintokokonaisuus on koko opintoja läpileikkaavaa ja niitä suoritetaan omaan tahtiin.

Taiteen tuntemusta suoritetaan vuosittain ohjattujen näyttely-, museo- tai taiteilijavierailuiden kautta.

Opintokokonaisuuteen kuuluvat Pirkan opiston tarjoamat **tähtikurssit** (*kurssit) voivat vaihdella vuosittain ja ne kuuluvat kuvataidekoulun lukukausimaksuun. Tähtikurssien tuntimäärä voi vaihdella käsiteltävästä aiheesta riippuen. Tähtikurssit voivat sijoittua ilta-aikaan, viikonloppuun tai loma-ajankohtaan, kuten kesäkaudelle.

Lisäksi opintokokonaisuuteen kuuluu **itsenäistä työskentelyä**, jota opettaja voi antaa tai oppilas voi tehdä itsenäisesti. Tällaista voi olla esimerkiksi oppilaan vapaa ajalla tapahtuva kuvallinen työskentely. Oppilas voi myös laajentaa kuvataidekoulussa oppimaansa tekemällä kotona aiheesta lisää tulkintoja. Oppilas voi myös tutustua itsenäisesti oman kiinnostuksensa mukaiseen näyttelyyn, galleriaan tai museoon vuosittain ja tehdä siitä raportin kuvataidekouluun.

Opintokokonaisuuden tavoitteena on

- oman taidesuhteen syntyminen ja rakentuminen
- rohkaistua löytämään itselle merkityksellistä taidetta
- kiinnostunut löytämään innostuksen lähteitä niin teoksista, taiteilijoista kuin myös erilaisista ilmaisun keinoista
- kehittää visuaalista lukutaitoa tutkimalla kuvaa ja mediaa
- perehtyä taiteen historiaan ja nykyhetkeen
- tarkastella ja pohtia erilaisia teoksia tekijän ja katsojan näkökulmasta
- tarkastella kuvataiteen ja muun visuaalisen kulttuurin välittämiä viestejä ja niissä ilmeneviä arvoja
- kehittää omaa kriittistä ajattelua

OPPIMISEN ARVIOINTI

Kuvataiteen laajan oppimäärän oppimisen arvioinnin tehtävä on tukea oppilaan kuvataiteen opintojen edistymistä. Arviointi on luonteeltaan oppimiseen kannustavaa ja oppilaan kehitystä tukevaa, oikeudenmukaista ja eettisesti kestävä. Arviointi vahvistaa oppilaan omakohtaisen taidesuhteen muotoutumista, identiteetin rakentumista ja aktiivista toimijuutta. Arvioinnin tulee tukea myös itsetunnon ja minäkuvan kehittymistä. Opettajan arvioinnin lisäksi itse- ja vertaisarviointi on oleellista.

Oppilaiden kanssa harjoitellaan keskustelemaan omista ja muiden teoksista rakentavasti ja rohkaisevasti.

Arvioinnissa otetaan huomioon oppilaan omat tavoitteet ja oppilasta ohjataan tarkastelemaan omaa oppimisprosessiaan näiden kautta.

Arviointi pohjautuu pitkäaikaiseen näyttöön ja se kohdistuu sekä oppimisprosessiin että prosessin tuloksiin.

Arviointi tapahtuu arvostavassa, rakentavassa ja kannustavassa dialogissa oppilaan ja arvioijan välillä.

Taideopetusta arvioitaessa on otettava huomioon, että sen merkitys elämässä saattaa näkyä vasta pitkällä aikavälillä.

Arviointi on vuorovaikutuksellista opettajan, oppilaan ja ryhmän välillä.

Arvioinnin muodot

Kuvataidekoulun arvioinnin muotoja ovat jatkuva arviointi opintokertojen aikana, itsearviointi ja julkinen arviointi, joka tarkoittaa esimerkiksi kuvataidekoulun oppilasteoksista tehtyjä näyttelyitä. Jatkuvaa arviointia tapahtuu opintokertojen aikana tekemisen yhteydessä ja kun teos on valmis. Tarkastelussa kiinnitetään huomiota tehtävälle/teokselle asetettujen tavoitteiden toteutumiseen, prosessin aikana esiin tulleiden ongelmien ratkaisuun ja uusien oivallusten syntymiseen. Oppilasta ohjataan myös itsearviointiin. Oman oppimisprosessin tarkasteleminen tekee oppimisesta tietoisempaa ja auttaa ymmärtämään, miten tiettyyn lopputulokseen päädyttiin. Opinnoissa harjoitellaan palautteen vastaanottamista ja antamista jo ensimmäisistä opintokokonaisuuksista lähtien. Oppilaat voivat saada myös julkista palautetta näyttelyiden ja muiden esiintymisten kautta.

ARVIINTI Perusopinnoissa (Kuvataiteen perusteet, Kuvataiteen jatko-opinnot ja Työpajaopinnot)

Arviointi tapahtuu opintokertojen aikana työskentelytilanteissa. Oppilasta rohkaistaan antamaan ja saamaan palautetta opettajan ja ryhmän kanssa. Arvioinnilla tuetaan oppilaan ilmaisun, kuvallisen ajattelun, työskentelytaitojen sekä itse- ja vertaisarviointitaitojen kehittymistä. Jatkuvalle arvioinnille ja muulla palautteella vahvistetaan oppilaan omakohtaisen taidesuhteen muotoutumista, identiteetin rakentumista ja aktiivista toimijuutta. Oppilasta kannustetaan oman oppimisen reflektointiin sanallistamalla, kuvallisesti ja muita ilmaisukeinoja käyttäen.

Arviointi Syventävissä opinnoissa (Ateljee-opinnot)

Arvioinnilla tuetaan oppilaan aiempaa itsenäisempää työskentelyä, oppimisen tavoitteiden asettamista sekä kuvataiteellisen ajattelun ja ilmaisun syventämistä. Tuntien aikana tapahtuvalla vuorovaikutteisella, arvioinnilla ja muulla palautteella innostetaan oppilasta työskentelemään, kommunikoimaan, osallistumaan ja vaikuttamaan.

Arvioinnilla ohjataan oppilaan osaamista ja kehittymistä huomioimalla hänen syventävien opintojensa painotus ja laajuus.

Syventävissä opinnoissa arviointi kohdistuu oppilaan omien tavoitteiden toteutumiseen ja työskentelyyn. Oppilaan kuvailmaisun kehittymistä voidaan seurata hänen omista teoksistaan tekemänsä dokumentoinnin avulla.

Lopputyön arviointi

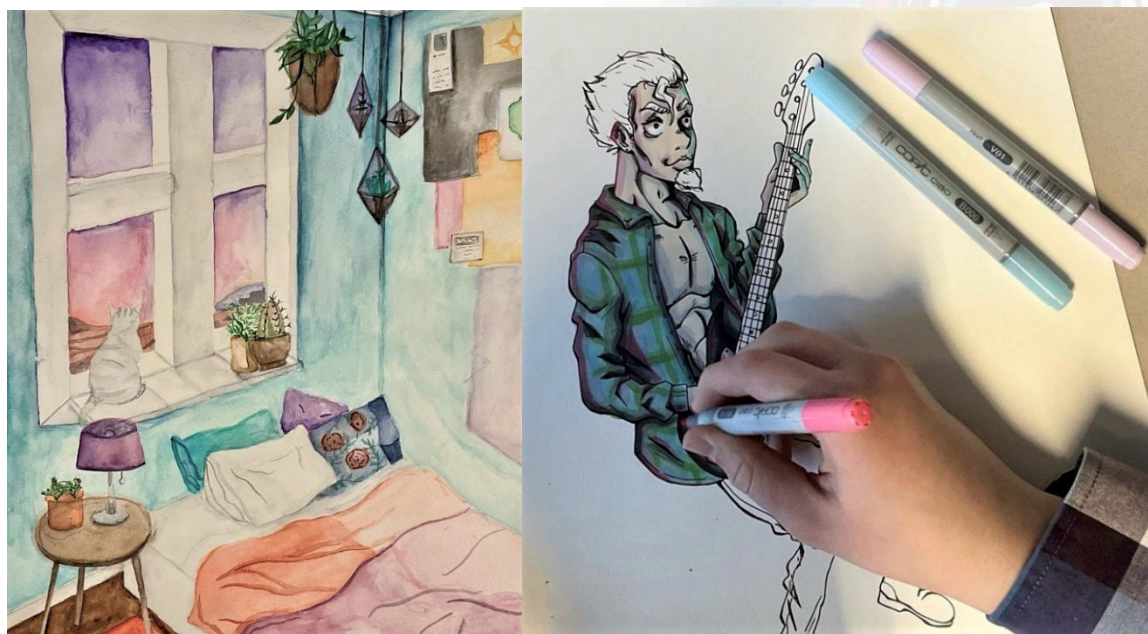
Kuvataiteen laajan oppimäärän syventäviin opintoihin sisältyy lopputyö, joka muodostuu taiteellisesta työstä, työskentelyprosessin kuvauksesta, portfolioista ja oman oppimisprosessin reflektoinnista. Lopputyön arvioinnissa otetaan huomioon oppilaan omalle työlleen asettamat tavoitteet ja hänen syventävien opintojensa suuntautuminen. Arviointi kohdennetaan tarkastelemaan oppilaan kykyä soveltaa omaa osaamistaan työn aikana tulleiden ongelmien ratkaisuun. Lopputyöllä on kaksi arvioijaa, joista toinen on oppilaan oma ohjaava opettaja ja toinen ulkopuolinen asiantuntija. Lopputyöstä annetaan sekä sanallinen että kirjallinen arvio. Kirjallinen arvio liitetään todistukseen. Arvioinnin perusteet selvitetään lopputyön tekijöille työn aloitusvaiheessa. Lopputyön suorittaminen on välttämätöntä, jos oppilas haluaa päättötodistuksen kuvataiteen perusopintojen laajan oppimäärän suorittamisesta. Jos oppilas ei tee lopputyötä, hän saa pyydettyä osallistumistodistuksen kaikista opinnoistaan kuvataidekoulussa.

Arvioinnin tarkoitus ja tavoite

Arvioinnin tarkoituksena on tukea oppilaan työskentelyä ja tehdä oma oppiminen näkyväksi. Arviointi rohkaisee syventämään ja laajentamaan oppilaan osaamista samalla, kun se kannustaa itsenäisempään tavoitteiden asetteluun ja niiden toteutumisen arviointiin.

Näyttelyt ja erilaiset yhteistyöprojektit toimivat oppilaalle itsearviointin apuna. Samassa yhteydessä oppilas voi saada palautetta myös ryhmänsä ulkopuolisilta tahoilta.

OSAAMISEN TUNNUSTAMINEN JA OPINTOJEN HYVÄKSILUKEMINEN

Kuvataidekoulun opinnot voidaan aloittaa joustavasti opintokokonaisuuksien eri vaiheissa. Oppilas voi saada tavoitteita ja keskeisiä sisältöjä vastaavat, aiemmin toisaalla suoritettut opinnot tai muutoin hankitut tiedot ja taidot hyväksytyksi osaksi opintojaan. Hyväksi lukemisen edellytyksenä on oppilaan esittämä todistus suoritetuista opinnoista. Osaamisen tunnustaminen perustuu oppilaan selvityksiin aiemmista opinnoistaan tai näyttöihin osaamisesta suhteessa hyväksiluettavan opintokokonaisuuden tavoitteisiin ja sisältöihin. Muilla taiteenaloilla hankittujen hyväksi lukemisen mahdollisuutta arvioidaan tapauskohtaisesti.

Pirkan opiston kuvataidekoulussa kuvataiteen ja mediataiteen opintokokonaisuuksia voidaan lukea hyväksi kummassakin taiteen perusopetuksen osa-alueessa. Suunnittelijaopettaja arvioi yhdessä ryhmän opettajan kanssa oppilaan suoritettut opinnot tai muutoin hankittu osaamisen. He myös arvioivat tarpeen yksilöllistämisestä ja vahvistavat muodollisesti hyväksilukemisen.

Läsnäolo tunneilla

Tavoitteellisessa taiteen perusopetuksessa on läsnäolovelvollisuus. Poissaolosta on ilmoitettava joko opettajalle tai opiston toimistoon. Pitkäaikaisesta poissaolosta ja todennäköisestä kestosta on sovittava tapauskohtaisesti. Jatkuva poissaolo tunneilta ilman hyväksyttävää syytä johtaa opinto-oikeuden menettämiseen. Oppilas ei ole oikeutettu saamaan takaisin oppitunteja, jotka ovat peruuntuneet hänen oman poissaolonsa vuoksi. Opettajan sairastuessa tunnit pyritään aina korvaamaan oppilaalle sijaisen avulla tai siirtämällä tunti lukukauden loppuun. Läsnäolovelvollisuus on 75 % tunneista.

TODISTUKSET

Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän perusopintojen todistus

Oppilas, joka on suorittanut perusopinnot 800 h, myönnetään perusopintojen todistus. Todistuksessa on oppilaan opiskelu-aika vuosina, suoritettujen opintokokonaisuuksien nimet ja laajuudet.

Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän päättötodistus

Oppilas, joka on suorittanut sekä perusopinnot että syventävät opinnot yhteensä 1300 h, myönnetään laajan oppimäärän päättötodistus. Todistus sisältää kaikkien suoritettujen opintokokonaisuuksien nimet ja laajuudet.

Osallistumistodistus

Osallistumistodistus myönnetään pyydettyä, jos opinnot keskeytyvät tai oppilas tarvitsee todistuksen jostain muusta syystä, esim. Jatko-opintoihin tai vaihto-oppilaaksi hakissa.

OPPIMÄÄRÄN YKSILÖLLISTÄMINEN

Opetussuunnitelman tavoitteita voidaan yksilöllistää oppilaan edellytyksiä ja tarpeita vastaaviksi. Tällaisia tapauksia voivat olla esimerkiksi siirtyminen toisesta taiteen oppilaitoksesta tai toisesta taiteen alasta ja opintojen täydentäminen osaamisen tunnustamisen jatkeeksi. Opetussuunnitelman tavoitteita voidaan yksilöllistää oppilaan taitotaso tai toimintarajoitteet huomioiden. Tällöin oppilaalle laaditaan henkilökohtainen opetussuunnitelma, jossa määritellään opiskelun tavoitteet, opiskelu-aika, opetuksen toteuttamistapa, mahdolliset tukitoimet, aiemmat suoritukset ja arviointimenettely. Yksilöllistäminen tehdään niin, että oppilas voi kehittää taitojaan omista lähtökohdistaan.

OPPILAAXI OTTAMISEN PERIAATTEET

Pirkan opiston kuvataidekouluun voivat hakea oppilaaksi 7–20-vuotiaat lapset ja nuoret.

Kuvataidekoulun oppilaaksi haetaan sähköisellä lomakkeella vuosittain huhtikuussa. Hakeminen tapahtuu sähköisen palvelun kautta. Uudet oppilaat otetaan opintoryhmiin ilmoittautumisjärjestyksessä.

Opinnot aloitetaan pääsääntöisesti syksyllä oman ikäryhmän mukaisessa opintoryhmässä, johon on tullut hyväksytyksi.

Hakea voi myös muulloin kuin huhtikuussa. Tuolloin täytetään opintoryhmissä tyhjäksi jääneitä paikkoja tai otetaan oppilaita peruuttaneiden tilalle.

YHTEISTYÖ

Pirkan opiston kuvataidekoulu luo säännöllisen, toimivan yhteyden oppilaan, perheen, opettajan ja koulun välille. Huoltajilla on mahdollisuus halutessaan keskustella opettajien ja henkilökunnan kanssa. Kuvataidekoulu tiedottaa kotisivujen, sähköpostien kautta ja/tai ryhmäviestien avulla oppituntien muutoksista, aikatauluista, kurseista, opiston tapahtumista ja vanhempainilloista.

Näyttelyt, retket ja vierailut erilaisiin kulttuurikohteisiin ja tapahtumiin ovat osa kuvataiteen opetusta. Pirkan opiston kuvataiteen oppilaat osallistuvat mahdollisuuksien mukaan eri puolella Suomea järjestettäviin näyttelyvierailuihin. Oppilaita kannustetaan myös osallistumaan erilaisiin tapahtumiin, leireille ja festivaaleille.

Yhteistyö ympäröivän kulttuuri- ja työelämän sekä muiden oppilaitosten kanssa on tärkeä osa toimintaa. Pirkan opisto tuottaa opetuksen ohella kulttuuripalveluita järjestämällä näyttelyitä ja produktioita omana toimintanaan sekä yhteistyössä eri kulttuuritahojen kanssa, jotka vahvistavat toimintaympäristön paikallisia erityispiirteitä.

Opintojen sisällöstä kerrotaan avoimesti ja saavutettavasti opiston nettisivuilla. Vanhempainillassa ja oppilaskirjeissä opisto jakaa tietoa opintojen ja lukuvuoden kulusta. Oma opettaja, suunnittelijaopettaja ja kuvataiteen sihteeri ovat tavoitettavissa opinto-ohjausasioissa matalalla kynnyksellä läpi vuoden.

TOIMINNAN JATKUVA KEHITTÄMINEN

Toiminnan kehittäminen tarkoittaa jatkuvaa pedagogiikan ja taiteenalan osaamisen kehittämistä. Olennaista on hyvä johtaminen sekä opetuksen arkikäytäntöjen organisointi, suunnittelu, toteuttaminen ja arviointi. Apulaisrehtorin, koulutuspäällikön, suunnitteluopettajien ja opettajien kehittämistyöhön varattu työaika tukee laadukkaan ja vaikuttavan opetuksen järjestämistä. Taiteen perusopetuksen tiimin jäsenet vastaavat omien taiteenalojensa opetuksen taiteellispedagogisesta linjasta sekä opetuksen kehittämis- ja laatutyöstä yhteistyössä opettajien kanssa. Taiteen perusopetuksessa toimivien opettajien osaamista hyödynnetään laajalaisesti eri opetussisältöjen kehittämistyössä. Pirkan opisto kannustaa ja tukee henkilöstön täydennyskoulutusta.

Taiteen perusopetus on olennainen osa Pirkan opiston toimintaa. Sen tunnettuutta ja arvostusta lisätään yhdessä toimien. Taiteen perusopetus on jatkuvaa toimintaa, jota voidaan tuoda monenlaisiin oppimisympäristöihin ja projekteihin kulloisenkin tarpeen ja tilanteen mukaan. Taiteen perusopetuksen toteuttaminen vaatii pitkäjänteistä suunnittelua, lasten ja nuorten maailman ajankohtaisten ilmiöiden seuraamista sekä oppilaiden kuuntelemista.

Toiminnan kehittämisessä hyödynnetään henkilökunnan, oppilaiden, huoltajien sekä yhteistyötahojen palautetta, joka voi olla suullista tai kirjallista. Opettaja on oman työnsä kehittäjä. Oppimisympäristön, opetussisältöjen ja opetusmenetelmien kehittäminen tähtää vaikuttavuuden ja hyvinvoinnin lisääntymiseen. Pirkan opisto seuraa yhteiskunnallisia muutoksia ja vastaa uusiin tarpeisiin, joita voivat olla esimerkiksi erilaiset kehittämishankkeet, opetuspilotit ja yhteistyöverkostoissa toimiminen.

